

povinnou školní docházku, s ohledem na skutečnost, že systém jazykové přípravy není jednoznačně definován. Většina dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem se tak s jazykovou podporou setkává převážně v rámci vzdělávání, nikoliv cíleně mimo běžnou výuku, což by mělo být hlavním cílem nastavení systému podpory. Současně bylo snahou České školní inspekce zjistit další podpůrné mechanismy, které školy pro děti a žáky s odlišným mateřským jazykem využívají a uplatňují. Záměrem bylo rovněž posoudit, zda jsou školy na vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem dostatečně připraveny, zda vhodně využívají nástroje, kterými již teď disponují (individuální vzdělávací plán, vyrovnávací plán, přizpůsobené úkoly, slovníky, názorné materiály, skupinová výuka apod.), a zároveň poukázat na to, že spousta podpůrných nástrojů v systému stále chybí (např. výuka češtiny jako druhého jazyka místo češtiny jako jazyka mateřského, ačkoliv v zahraničí jde o běžnou praxi, jazyková diagnostika, metodika výuky češtiny jako druhého jazyka apod.).

V následujících kapitolách představuje Česká školní inspekce svá zjištění o kvalitě vzdělávání v jednotlivých stupních.

2 Předškolní vzdělávání

2.1 Výsledky inspekčního elektronického zjišťování v předškolním vzdělávání

Inspekčního elektronického zjišťování se zúčastnilo 4 471 ředitelů či ředitelky mateřských škol, kteří uvedli, že ve školním roce 2014/2015 se v jejich školách vzdělávalo 10 422 dětí s odlišným mateřským jazykem. Z toho 6 866 dětí (65,9 %) mělo cizí státní příslušnost a pro 3 556 dětí (34,1 %) byla čeština druhým jazykem, nikoliv jazykem mateřským. Děti s odlišným mateřským jazykem tvořily v těchto školách 3,2 % z celkového počtu dětí. O rozložení dětí s odlišným mateřským jazykem podle délky pobytu v mateřských školách informuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1 Počet dětí s odlišným mateřským jazykem v předškolním vzdělávání

Děti s odlišným mateřským jazykem	Děti s cizí státní příslušností		Děti z ČR, pro které je čeština druhým jazykem, nikoliv jazykem mateřským		Děti s odlišným mateřským jazykem celkem	
	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl
Celkem	6 866	65,9	3 556	34,1	10 422	100,0
Z toho 1. rokem	2 827	41,2	1 153	32,4	3 980	38,2
Z toho 2. rokem	2 041	29,7	775	21,8	2 816	27,0
Z toho 3. rokem	1 470	21,4	622	17,5	2 092	20,1
Z toho jiným rokem	528	7,7	1 006	28,3	1 534	14,7

Na další otázky pak odpovídali jen ředitelé a ředitelky, kteří vykazali alespoň jedno dítě s odlišným mateřským jazykem, což se týkalo necelých dvou pětin mateřských škol.

Jazykovou podporu potřebuje podle ředitelů a ředitelky 24,9 % dětí z celkového počtu dětí s odlišným mateřským jazykem a většina z nich (21,4 %) takovou podporu také dostává. Nejvyšší podíl ředitelů a ředitelky uvedl, že děti s odlišným mateřským jazykem dostávají individuální podporu pedagoga (viz tabulka č. 2). Ve čtvrtině škol se děti účastní kurzů češtiny v době běžných vzdělávacích činností nebo doučování mimo hlavní vzdělávací činnosti. Méně často jsou během výuky využíváni asistenti pedagoga (10,1 %). Jinou jazykovou podporu uvedlo 11,6 % ředitelů a ředitelky, přičemž šlo zejména o logopedickou péči (6,1 %). Necelých